

PIET BAETE

**HET LAATSTE
WOORD**

Thriller

 | LANNOO

*Voor mijn vrouw, Kathleen.
Mijn rots en branding.
En ons dochtertje.
Ons mooiste hoofdstuk samen.*

1

‘Heb jij papa vermoord?’

Maarten Van Dijk antwoordde niet meteen op de vraag van zijn moeder. Hij ging tegenover haar zitten aan een tafel in de hoek van de brasserie. Het was nog vroeg in de morgen. Ze waren de eerste klanten.

‘En?’

‘Nee’, zei Maarten, die haar aankeek. ‘Waarom zou ik?’

‘Je hebt meer dan één reden.’

‘Jij ook’, sprak Maarten kalm, zijn ellebogen op de tafel, zijn handen aan zijn kin. Hij keek naar buiten en zag de regen opspringen tegen het zadel van zijn fiets die hij tegen de muur had gestald. Mensen liepen langs, hun gezichten op zuur, hun paraplu’s als toortsen in de wind. Een koppel ging schuilen onder de luifel van een kledingzaak.

‘Manuel heeft je gisterenavond gezien’, vervolgde zijn moeder Helena. ‘Aan het huis van papa. Op het moment van de moord.’

‘Hoe kan Manuel dat weten?’

‘Je hemd zat onder het bloed.’

‘Oh.’

Een flits, gevolgd door een oerknal, een paar tellen later. Maarten streek zijn haren opzij, wilde iets warmes bestellen. Koffie, thee of soep. Niks stelde hem meer op zijn gemak dan een onweer dat hij vanop een veilige plek kon waarnemen.

‘Was het donker?’ vroeg hij. ‘En regende het toen ook niet?’

‘Manuel heeft je klaar en duidelijk gezien’, stelde Helena. ‘Dus ik vraag het je nog een laatste keer. Heb jij papa vermoord?’

‘Nee’, herhaalde Maarten. ‘Mijn woord tegen het zijne. Wat deed hij trouwens aan het huis van papa?’

‘Hij wilde alles met hem uitpraten.’

‘Heb je dat ook aan de politie verteld?’

‘Ze hebben me nog maar kort verhoord’, ontweek Helena, waarna ze reconstrueerde wat Manuel gisteren op het ogenblik van de moord had gezien. ‘Het licht brandde boven. Hij wilde aanbellen, maar hij twijfelde. Een stem in zijn hoofd. Alsof hij voelde dat er iets was gebeurd, dat hij daar niet mocht zijn.’

Twee bliksemschichten, snel na elkaar. En weer de knallen.

‘Toen zag hij jou in paniek door de voordeur naar buiten rennen.’

‘En daarna?’ wilde Maarten weten.

‘Manuel was zo geschrokken dat hij onmiddellijk is weggereden. Hij kwam thuis, trilde als een riet. Hij wilde eerst niet zeggen dat hij jou had gezien met je hemd vol bloed. Ik heb het uit hem moeten sleuren.’

‘Had ik het mes nog vast toen ik de deur uitliep?’

Maarten legde zijn handen in het midden van het tafelblad.

‘In welke hand? Links of rechts?’

‘Dat heeft Manuel niet kunnen zien’, zei Helena.

Haar blik viel neer op Maartens handen.

‘Maar je was op de plek van de moord, Maarten. Op het ogenblik van de moord.’

‘Manuel ook.’

‘Maarten, toch’, sprak ze op een ernstige toon. ‘Ik hoop maar één ding: dat je de waarheid vertelt. Zeg aan de politie wat je hebt gedaan. Dan krijg je misschien nog strafvermindering.’

‘Zijn dit de handen van een moordenaar?’

‘Ja’, zei ze.

‘Dit zijn de handen van een moordenaar?’

‘Ja.’

Maarten trok zijn handen weer weg.

‘Dan moet je tegen de flikken zeggen wat je nu tegen mij hebt gezegd. Dat Manuel gisteren aan het huis van papa stond. Dat hij mij naar buiten heeft zien lopen. En dat ik de moord heb gepleegd. Ik wil dat je alles zegt.’

‘Zal ik doen’, zei Helena.

‘Tuurlijk niet’, snoof Maarten tussen wanhoop en onverschilligheid in. ‘Jij zegt nooit iets. Jij houdt altijd je mond.’

2

Inspecteur Andy Block keek de slaapkamer in. Het slachtoffer lag op zijn rug aan de rechterkant van het bed, zijn armen naast zijn lichaam en zijn handen onder het bloed. Hij was vier keer met een mes in zijn onderbuik gestoken en voelde zo koud aan dat de wetsdokter zonder voorbehoud durfde te verklaren dat hij gisterenavond al was gestorven. Van het moordwapen geen spoor. Op het nachtkastje lag een gsm en stond een lampje dat niet brandde.

Buiten regende het nog altijd. In de verte weerklonk gedonder.

‘Die van de technische werken veel te traag’, zei hoofdinspecteur Marie Reynart, die uit de badkamer kwam. ‘Je zou denken dat ze het erom doen.’

‘Niet zo luid’, antwoordde Block.

Reynart tastte in een jaszak, haalde er een pakje kauwgom uit, stak een strip in haar mond en keek Block aan met de vraag of hij er ook een wilde, maar die schudde van niet. Reynart stak de kauwgom weer weg, haar hoofd in de richting van de slaapkamer.

‘Zijn naam is Patrick Van Dijk’, zei ze. ‘Hij is vijftig. Een collega van bij de lokale. Zijn poetsvrouw heeft hem gevonden. Het mens spreekt alleen Russisch. Ze is in shock.’

Inspecteur Jurn Siebens kwam de trap op en sprak Block en Reynart aan, zijn blik op de laatste.

‘Geen sporen van braak. De achterdeur was open.’

Reynart knikte.

‘Er liep een onderzoek tegen Van Dijk’, vervolgde Siebens. ‘Hij zou een professionele fout hebben gemaakt, maar officieel is daar niks over gecommuniceerd. Intern Toezicht was daarmee bezig.’

Siebens ging weer naar beneden, zijn voeten steeds sneller over de treden, als een tapdanser uit een zwart-witfilm zoals Andy Block er in zijn kindertijd veel had gezien.

Straks smakt hij op zijn smoel, dacht Reynart.

‘Volgens de wetsdokter is Van Dijk wellicht leeggebloed’, gaf Reynart mee. ‘Het heeft even geduurd voor hij dood was.’

‘Vreemd dat hij zo stil in bed is blijven liggen’, zei Block. ‘Zijn gsm lag op het nachtkastje. Hij heeft niet eens geprobeerd om naar het ding te grijpen en een ambulance te bellen.’

Reynart schudde Blocks suggestie weg.

‘In het geval van zelfmoord zouden we het mes wel hebben gevonden. De achterdeur was niet op slot en voor zover we weten is er niks gestolen. De dader is het huis wellicht langs de achterdeur binnengekomen.’

‘Of Patrick heeft de deur zelf opengemaakt’, stelde Block.

‘Je laat niemand binnen om daarna te gaan slapen.’

‘Is hij getrouwd?’

‘Min of meer’, zei Reynart.

Jurn Siebens dook op aan de voet van de trap en meldde dat de lijkwagen er was. Reynart keek over de trapleuning naar beneden.

‘Ze zijn nog niet klaar, Jurn. Nog lang niet zelfs. Zeg dat ze over een uur terugkomen.’

Siebens verdween door de voordeur.

Block keek Reynart aan. Die blikte in de richting van de slaapkamer waar de wetsdokter van het bed stapte en de technische recherche op zoek bleef naar sporen.

‘Met wie?’ vroeg Block.

‘Wat?’

‘Getrouwd?’

‘Helena Vaerenbergh’, pikte Reynart weer in. ‘Maar ze wilde van hem scheiden. Helena heeft Patrick gisteren laten weten dat ze van hem weg zou gaan.’

‘Gisteren?’

‘Uhu.’

‘Waar is ze nu?’

‘Onderweg naar het commissariaat. Ik heb haar nog maar heel kort gesproken, omdat ik eerst wil weten wat er vijftien jaar geleden in het gezin Van Dijk is gebeurd. Ze hebben toen een zoontje verloren. Het zou zijn vermoord.’

3

Helena Vaerenbergh liet zich adviseren door een raadsman. En werkte van in het begin goed mee. Ze gaf rustig antwoord op de vragen die Block en Reynart haar stelden en oogde zelfbewust, niet in het minst van slag, alsof ze de moord op Patrick had zien aankomen. Helena leunde achterover, één elleboog op de armleuning van haar stoel.

‘U lijkt niet onder de indruk van wat er is gebeurd’, zei Reynart.

‘Ik ben op mijn hoede’, antwoordde Helena.

‘Waarom?’

‘Ik wilde van Patrick scheiden en ik ben de begunstigde van zijn levensverzekering.’

‘Wanneer hebt u Patrick precies gezegd dat u van hem weg zou gaan?’

‘Gisteren. Rond drie uur in de namiddag.’

‘Hoe reageerde hij?’

‘Boos. Ontgoocheld. Het was ook geen makkelijke beslissing. Ik heb hem altijd graag gezien en ik hou nog steeds van hem, hij was een goed man. We hebben samen veel doorstaan.’

‘De dood van jullie zoon Willem’, zei Block.

‘De *moord* op Willem’, corrigeerde Helena.

‘Excuus.’

‘Patrick was toen net begonnen bij de lokale, ik werkte als huisarts in een groepspraktijk.’

‘En jullie zonen heetten Willem en...?’

‘Maarten.’

‘Acht en vijf op het moment van de moord’, zei Reynart half vragend.

‘Inderdaad.’

Reynart liet een stilte vallen, hernam toen zacht.

‘We kunnen ons niet inbeelden hoe het voelt een kind te verliezen, mevrouw Vaerenbergh. Het spijt ons dat we de details moeten oprakelen. Volgens de informatie die we al hebben opgevraagd, werd de moordenaar nooit gevonden.’

‘Dat klopt.’

‘Denkt u dat dit een element is in het onderzoek naar de moord op Patrick?’

‘Nee’, zei Helena.

‘U hebt dus geen weet van een verband tussen de moord op Willem en de moord op Patrick?’

‘Welk verband zou er kunnen zijn?’

‘Misschien was Patrick de dader op het spoor?’ vroeg Block. ‘Misschien kwam hij te dicht bij de waarheid?’

‘Ik denk niet dat Patrick nog op zoek was naar de moordenaar van Willem.’

‘Waarom niet?’

‘Waarom wel?’

‘Omdat een ouder nooit rust voor hij weet wie er zijn kind heeft gedood’, repliceerde Reynart. ‘Of zie ik dat verkeerd?’

‘Nee’, zuchtte Helena. ‘Het kan ermee te maken hebben.’

‘Maar u bent niet overtuigd?’

‘De laatste tijd was Patrick met andere zaken bezig. Het viel hem zwaar dat ze hem op non-actief hadden gezet.’

‘Wat was de reden?’

‘Geen idee’, zei Helena. ‘Patrick heeft me verteld dat er een onderzoek naar hem liep van Intern Toezicht, maar ik heb er niet op doorgevraagd.’

‘Waarom niet?’

‘Ik dacht dat het niks zou worden.’

‘Geen vreemde telefoons? Geen bedreigingen? Niks abnormaals?’

‘Nee.’

‘Hebt u nog een sleutel van de voor- en achterdeur?’ vroeg Block.

‘Die heb ik gisteren aan Patrick gegeven’, antwoordde Helena.

‘Wie had er nog een sleutel?’

‘De poetsvrouw en Maarten. Er ligt ook een sleutel van de achterdeur onder een bloempot in het tuinhuis.’

‘Moment’, zei Reynart.

Ze veerde op, verliet de kamer en belde in de gang naar Jurn Siebens, die nog altijd op de plaats delict was. Reynart vroeg hem in het tuinhuis onder de bloempot te kijken.

‘En Jurn,’ voegde ze toe, ‘ik wil echt alles over wat er vijftien jaar geleden is gebeurd. De moord op Willem Van Dijk.’

‘Oké’, sprak Siebens. ‘Ik ben nu op weg naar het tuinhuis.’

‘Is de technische al klaar?’

‘Totaal niet. Ze zijn het hele huis aan het uitkammen.’

Er volgde een korte stilte. Door de telefoon hoorde Reynart de wind en regen, maar ook voetstappen en een deur die openging.

‘Ik ben er.’

‘Onder een bloempot’, zei Reynart.

‘Ik zie er vier.’

Reynart wachtte en draaide een paar keer traag rond haar as.

‘Geen sleutel’, klonk het.

‘Oké.’

‘Ik vertrek hier binnen tien minuten’, zei Siebens.

Reynart stapte de verhoorkamer weer binnen, excuseerde zich tegenover Helena en ging zitten.

‘Geen sleutel onder een bloempot.’

‘Dan heeft iemand die genomen’, verklaarde Helena. ‘De deur van het tuinhuis is niet op slot. Kan eender wie zijn.’

‘Maar wie was daar concreet van op de hoogte?’

‘Patrick en ik. En Maarten.’

‘Oké’, knikte Reynart. ‘Hoe oud is Maarten?’

‘Twintig, denk ik.’

‘Denkt u?’

‘Maarten is twintig. Mijn excuus. Ik ben onder de indruk van de omstandigheden.’

‘En de band met zijn vader?’

‘Ze waren niet altijd de beste vrienden, maar ik kan me niet voorstellen dat Maarten Patrick heeft vermoord.’

Reynart nam haar dossier, drukte het tegen haar borst en stond op.

4

Jurn Siebens was de jongste van het team. Hij coördineerde het buurtonderzoek en zorgde ervoor dat zijn collega's het nodige te weten kwamen over de verdachten. Siebens sprak het team toe in de vergaderzaal waar hij en het team dagelijks feiten analyseerden, op zoek naar een patroon, een inzicht.

Slechts uitzonderlijk was een zaak van in het begin helder, wist Marie Reynart. De waarheid moest zich een weg naar buiten vechten. Dat maakte voor Reynart deel uit van een moordonderzoek. Ze hield dan ook geen rekening met de beruchte achtenveertig uur waarin een misdaad maar beter opgelost kon zijn. Reynart vergeleek het met het gras. 'Dat groeit ook niet sneller wanneer je eraan trekt', zei ze dan. Niemand die haar ongelijk gaf. Marie Reynart had haar strepen verdiend. Ze wist wat ze deed en ze deed het grondig en goed.

'Helena Vaerenbergh is zoals we weten de enige begunstigde van de levensverzekering van Patrick Van Dijk', sprak Siebens luid en duidelijk. Hij noteerde wat kernwoorden op een groot wit bord, naast een foto van het slachtoffer op de plaats delict en een foto van de twee betrokkenen naar wie hij intussen al meer opzoekwerk had verricht: Helena Vaerenbergh en haar zoon Maarten Van Dijk.

'Binnenkort krijgt Helena driehonderdduizend euro op haar rekening', ging Siebens verder. 'Maar wat vooral opvalt: een kleine week geleden heeft Patrick Van Dijk de begunstigde

veranderd. Meer dan twintig jaar lang was dat Maarten. Plots werd het Helena.’

‘Terwijl zij van hem weg wilde’, merkte Reynart op.

‘Hij wilde haar overtuigen om dat niet te doen’, interpreteerde Block. ‘Zonder resultaat.’

‘Het geeft Maarten een motief’, sprak Siebens, die met zijn rode viltstift op de foto van Maarten tikte.

Reynart tuitte haar lippen en overdacht deze mogelijkheid.

‘Waarom zou hij zijn pa dood willen? Ik zou snappen dat hij zijn pa bedreigt, maar niet dat hij hem effectief doodt. Het levert hem niks op.’

Block pikte in.

‘Helena weet van de aanpassing in het contract. Ze weet dat ze rijk kan worden, maar tegelijk zegt ze aan Patrick dat ze van hem weg wil.’

‘Chronologie’, zei Reynart. ‘Wat gebeurde er eerst?’

‘Patrick past eerst het contract aan’, vulde Siebens in. ‘Een paar dagen later zegt Helena dat ze van hem weggaat.’

Reynart fronste.

‘Vreemd.’

‘Maar daar heeft ze spijt van’, ging Siebens verder. ‘En dus moet ze snel zijn. Ze vermoordt hem. Of ze laat hem vermoorden en incasseert het geld.’

Reynart hield een hand op.

‘Een beetje kort door de bocht hé, Jurn.’

‘De kans is groot dat Helena Vaerenbergh liegt over een aantal elementen’, ging Siebens in het verweer. ‘Of...’

Hij dacht een ogenblik na en tikte met zijn stift het lijkkleke gezicht van Patrick Van Dijk op de foto aan.

‘Of Patrick wilde Maarten raken.’

‘Waarom?’ vroeg Block.

‘Geen idee. Maar *fuck it*. Patrick past het contract aan en vertelt dat aan Maarten.’

Siebens beeldde een ontploffing uit.

‘De torpedo treft doel.’

In zijn vrije tijd speelde Siebens amateurtoneel, waardoor enige zin voor overdrijving hem niet vreemd was. Hij nam een dramatische pose aan en sprak zijn collega’s toe alsof hij op een podium stond.

‘Maarten is gekwetst tot in het diepst van zijn ziel. Hij reageert in een impuls, rijdt naar zijn ouderlijke huis, gaat naar het tuinhuis, want hij weet dat er een sleutel onder een bloempot ligt.’

‘Waarom zou hij dat doen? Hij hééft een sleutel.’

‘Maakt niet uit’, reageerde Siebens. ‘Maarten gaat het huis via de achterdeur binnen, sluipt naar boven... En ja! Daar in de slaapkamer ligt zijn vader te slapen. Maarten steekt hem in zijn buik.’

Het werd stil.

Reynart luisterde naar haar gevoel. Siebens deed te hard zijn best.

‘Voor hetzelfde geld was Patrick een corrupte flik die knie-diep in de problemen zat en daarvoor de prijs heeft betaald, niet? Het leven draait om meer dan centen en een gedeukt ego.’

Ze liet haar blik rusten op een onbeschreven wit blad papier en keek weer op.

‘Jurn, wat heb je nog ontdekt?’

Siebens nam opnieuw een theatrale houding aan.

‘Ik neem jullie even mee in de tijd, naar meer dan vijftien jaar geleden, een noodlottige zondag waarop het leven van Patrick Van Dijk, Helena en Maarten voorgoed verandert.’

‘De moord op Willem?’ vroeg Block.

Siebens bevestigde met een trage knik.

‘Paasvakantie. In de straat bootsen kinderen op de fiets hun wielerveden na, want de Ronde van Vlaanderen zoekt een nieuwe winnaar. Het is bewolkt, niet warm voor de tijd van het jaar, maar droog. De achtjarige Willem, de oudste zoon van Patrick en Helena, is niet geïnteresseerd in de koers en wil rond drie uur in de namiddag liever gaan vissen in de beek wat verderop, samen met zijn jongere broertje Maarten. Patrick geeft ze echter geen toestemming en eist dat ze in de buurt blijven, waarop Maarten aan Willem voorstelt om samen verstoppertje te spelen.’

Reynart onderbrak hem.

‘Ik denk meteen dat de kinderen toch zijn gaan vissen en dat er daar iets is gebeurd.’

‘Mogelijk’, zei Siebens. ‘Maar dat hebben ze nooit kunnen bewijzen en er zijn ook geen getuigen die deze hypothese hebben bevestigd. Patrick blijft een poos in de keuken, zo verklaart hij achteraf aan de politie. Hij ziet hoe Willem als eerste tot tien telt tegen de boom in het midden van de tuin en zijn broertje vrij snel vindt in de openstaande garage. Vervolgens is het de beurt aan Maarten en gaat Patrick weer naar de woonkamer, om de Ronde van Vlaanderen live op televisie te volgen. Maar hij valt in slaap, terwijl Helena boven op bed ligt met migraine.’

‘En dat was écht zo?’ vroeg Reynart.

‘Staat in het verslag’, antwoordde Siebens, die even naar adem hapte. ‘Zo’n twee uur later, kort na vijf uur in de namiddag, schiet Patrick weer wakker. Hij gaat in de tuin kijken en stelt vast dat Willem en Maarten daar niet meer zijn. In de straat voor het huis ziet hij spelende kinderen, maar van Maarten en Willem geen spoor.’

Siebens pauzeerde en nam een slok water. Reynart noteerde enkele zinnen in haar schriftje en wisselde een betekenisloze blik met Block.

‘Tot op dit punt is de verklaring van Patrick Van Dijk gedetailleerd. Hierna wordt hij algemener, wat erop zou kunnen wijzen dat hij iets achterhoudt.’

‘Nattevingerwerk’, zei Reynart. ‘Feiten.’

‘Patrick stapt in zijn wagen en gaat op zoek naar Willem en Maarten. Alleen, want Helena is niet in staat om met hem mee te rijden.’

‘Nog altijd als gevolg van die migraine?’ wilde Block weten.

‘Ja.’

‘Is dat zo erg?’

‘Ze lijdt aan de zwaarste vorm. Ik heb me laten vertellen dat zo’n aanval dagen kan duren en samengaat met blinde vlekken, verlamingsverschijnselen, braken en de ergste hoofdpijn die je je maar kunt inbeelden.’

‘Oké’, zei Reynart. ‘Dus Patrick gaat alleen op zoek naar zijn jongens.’

‘Zonder succes. Rond halfzeven belt hij de politie en maakt hij melding van de verdwijning van zijn zonen. In minder dan tien minuten staat het hele dorp in rep en roer en gaat iedereen op zoek naar Willem en Maarten.’

Siebens zette een stap achteruit.

‘Rond zeven uur ’s avonds ziet een bejaarde vrouw Maarten moederziel alleen op de veldweg langs haar huis. Hij is bang en verward en kan wel zeggen hoe hij heet, maar niet waar hij woont. Hij gaat met de vrouw mee naar binnen. Ze geeft hem limonade en belt de politie. Om tien over zeven wordt Maarten naar huis gebracht. Op dat moment ontbreekt van zijn broer Willem nog altijd elk spoor.’

‘Ze zijn elkaar dus kwijtgespeeld?’ vroeg Reynart.

‘Mogelijk’, knikte Siebens. ‘De politie wil van Maarten weten wat er is gebeurd. Zijn ze in de buurt van het huis gebleven, naar het bos gewandeld, gaan vissen? Heeft iemand hen

aangesproken? Willem meegenomen? Maar Maarten klapt helemaal dicht en herinnert zich alleen maar dat Willem en hij in de tuin verstopperij hebben gespeeld.’

In de vergaderzaal werd het stil. Siebens rondde zijn update af.

‘We weten dus niet wat er zich tussen drie uur in de namiddag en halfzeven allemaal heeft afgespeeld. Er zijn getuigen die verklaard hebben dat ze Patrick rond zes uur met de auto hebben zien rijden, maar niemand van de burens heeft iets verdachts opgemerkt.’

‘Wie leidde het onderzoek?’ vroeg Reynart.

‘Georges Tant, maar die is intussen dood. Hij werd bijgestaan door Manuel Coenen, toen bij de federale, nu korpschef van de lokale.’

‘Wat is er daarna gebeurd?’ vroeg Block aan Siebens. ‘Wanneer hebben ze Willem gevonden?’

‘Eén dag later aan een veldweg vlak bij een bos. Hij was verdronken en vertoonde sporen van geweld op zijn gezicht.’

‘Aangerand?’

‘Nee.’

‘Glasheldere *cold case*’, zei Reynart.

Jurn Siebens beaamde dat met spijt op het gezicht, alsof hij vroeger zelf het onderzoek had geleid en de zaak hem tot op vandaag achtervolgde.

‘De federale heeft kosten noch moeite gespaard om de dader te vinden. Elke tip van elke getuige hebben ze nagetrokken.’

Siebens nam nog een slok, ging zitten en schoof een grote stapel documenten over het witte tafelblad naar Reynart.

‘Hebben ze Patrick of Helena ooit in verdenking gesteld?’ wilde ze weten.

‘Niet officieel. Maar het heeft er inderdaad veel van weg dat Patrick of Helena er iets mee te maken hebben’, bevestigde

Siebens haar vermoedens. ‘Dat ze allebei lagen te slapen komt niet echt geloofwaardig over. Patrick heeft zijn kinderen anderhalf uur lopen zoeken vooraleer hij alarm sloeg. Dat is lang.’

Reynart keek naar Block. Die liet zich achterovervallen in zijn stoel en trok wat twijfels om zijn lippen.

‘Het is niet altijd iemand uit de dichte kring. De kinderen waren verstoppertje aan het spelen. Misschien heeft Maarten zijn broer gewoon nooit meer gevonden. Waar had Willem zich verstopt? Achter een bestelwagen? In een struik? Het is perfect mogelijk dat Willem ontvoerd werd door iemand die daar toevallig in de buurt was.’

‘Je hebt een punt’, zei Reynart, die zich weer tot Siebens wendde. ‘En hoe heette die inspecteur? Die nog leeft?’

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

AUTEURSPORTRET | Koen Broos

ONTWERP BINNENWERK | Studio Lannoo, Mediactief

OMSLAGONTWERP | Studio Lannoo

OMSLAGBEELD | Arcangel, depositphotos

ZETWERK | Mediactief

Elke gelijkenis met bestaande gebeurtenissen en/of personen berust op louter toeval.

Als u opmerkingen of vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze redactie: fictie@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017

D/2017/45/469 – NUR 301

ISBN: 978 94 014 4638 9

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.